

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 013556 14 Uvp
Banja Luka, 17.03.2016. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Strahinje Ćurkovića predsjednika vijeća, Edine Ćupeljić i Merside Bjelobrk, članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Sanje Oraščanin, u upravnom sporu po tužbi S.M. iz Š., koju zastupa punomoćnik S.M., advokat iz B., Ulica ... (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv akta broj 18.05/2-R127/13 od 22.08.2013. godine, tuženog Ministarstva za ... RS, u predmetu izvršenja odluke Komisije za ... (CRPC), odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje rješenja Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 013556 14 U od 29.08.2014. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 17.03.2016. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

Zahtjev tužiteljice za naknadu troškova postupka se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanim rješenjem odbačena je kao neblagovremena tužba protiv osporenog akta, bliže označenog u uvodu ove presude, kojim je odbijena žalba tužiteljice izjavljena protiv rješenja Odsjeka B. broj I-08-302/03 od 18.02.2013. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je kao neosnovan zahtjev tužiteljice za izvršenje CRPC odluke broj 703.1401-1/1 od 04.06.2003. godine.

U obrazloženju tog rješenja se navodi da je osporeni akt dostavljen tadašnjem punomoćniku tužiteljice, R.J. iz B. dana 30.08.2013. godine, pa je zadnji dan roka za podnošenje tužbe isticao 30.09.2013. godine (pogrešno navedeno dana 01.10.2013. godine), jer da je trideseti dan padao u neradni dan tj. u nedjelju 29.09.2013. godine (pogrešno navedeno 29.09.2014. godine), a da je tužiteljica tužbu predala običnom pošiljkom dana 29.09.2013. godine, koja je u sud zaprimljena dana 08.10.2013. godine, pa proizlazi da je tužba neblagovremeno podnesena; da je zbog navoda punomoćnika tužiteljice da je tužba predata preporučnom pošiljkom iz Š., sud dopisom od 04.04.2014. godine pozvao tužiteljicu da dostavi dokaz pošte kojoj je pošiljka predata, a takođe joj je na traženje punomoćnika produžio taj rok još za 10 dana, koji dopis je punomoćnik uredno primio 22.05.2014. godine, ali ni u ostavljenom roku, ni naknadno, nije dostavio traženi dokaz, pa ni dokazao da je tužba predana preporučnom pošiljkom.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje tog rješenja tužiteljica osporava njegovu zakonitost zbog povrede propisa o postupku koja je od uticaja na

rješenje stvari i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Navodi da je pogrešan i zasnovan na pretpostavci zaključak nižestepenog suda da je ona predmetnu tužbu poslala običnom, a ne preporučenom pošiljkom, budući da u spisu predmeta, u vrijeme odlučivanja nije postojao dokaz na osnovu kojeg bi sud sa sigurnošću mogao utvrditi blagovremenost tužbe, jer da se na koverti u kojoj je poslala tužbu, nalazi naljepnica plave boje sa oznakom „PRIORITAIRE I:a-klassbrev“, koja označava vrstu pošiljke, a da je ona u podnesku od 27.02.2014. godine kojim je uredila tužbu, navela da se radi o preporučenoj pošiljci, s obzirom da je prilikom slanja tužbe zahtijevala takvu vrstu pošiljke od radnika pošte; da je u međuvremenu dana 17.09.2014. godine obezbijedila dopis Pošte Š., Preduzetničkog centra N., G., koji je priložila uz zahtjev, a iz kojeg proizlazi da je ona dana 29.09.2013. godine poslala u inostranstvo pismo “I klase PRIORITAIRE”, te da je takva usluga ista kao i preporučeno pismo za inostranstvo, jer se ne mogu pratiti pošiljke prema državama izvan Evropske unije, kao i da pošiljku nije pratila potvrda o prijemu, tj. priznanica kada je primalac preuzeo pismo. Prema tome, ovom potvrdom je dokazala da se radi o preporučenoj pošiljci kako je to tvrdila i u uređenoj tužbi, a koja tvrdnja nije osporena niti jednim dokazom do časa donošenja pobijanog rješenja, pa proizlazi da je odluka suda o odbacivanju tužbe zasnovana na povredi pravila postupka učinjenu na njenu štetu; da je povreda učinjena u postupku pred „drugostepenim sudom“, zbog čega smatra da u smislu odredbe člana 242. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS" broj 58/03-61/13, u daljem tekstu: ZPP) ima pravo predložiti da se pomenuta potvrda Pošte Švedske i njen prevod koriste kao novi dokazi u odlučivanju po ovom zahtjevu, a da pri tome i nije bitno to što je dokaze koje sud zahtijevao nije dostavila u rokovima koje joj je sud ostavio za postupanje, s obzirom da prema stanju spisa koje proizlazi iz originala koverta sud nije mogao zaključiti da li se radi o običnoj ili preporučenoj pošiljci iz inostranstva, jer takvo znanje ne posjeduje. Smatra da je sada i evidentno da se radi o blagovremenoj tužbi, te zahtijeva da sud nakon poništenja rješenja nižestepenog suda, donese odluku u meritumu i shodno stanju spisa odluči o njenom zahtjevu za izvršenje CRPC odluke, pri tome detaljno izlažući stanje spisa i činjenično stanje utvrđeno u toku postupka. Smatra da je zahtjev osnovan i predlaže da se pobijano rješenje preinači, tako da se tužba uvaži, osporeni akti ponište i u cjelosti usvoji njen zahtjev za izvršenje CRPC odluke od 04.06.2003. godine. Takođe je zatražila da joj se nadoknade troškovi upravnog spora u ukupnom iznosu od 2.475,00 KM, prema dostavljenom troškovniku u koji iznos je uključena i sudska taksa, kao i iznos od 1.525,00 KM za sastav ovog zahtjeva sa obračunatom sudskom taksom na zahtjev i odluku po zahtjevu, a sve u roku od 30 dana sa zateznom kamatom od dana presuđenja, pa do isplate.

U odgovoru na zahtjev tuženi ostaje kod navoda datih u obrazloženju osporenog akta i predlaže da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Zainteresovano lice, Republička direkcija za ... kao davalac stana na korištenje u odgovoru na zahtjev osporava njegove navode i ističe da tužiteljica u zahtjevu ne navodi zakonske razloge za podnošenje zahtjeva, već se poziva na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje što zahtjev čini nedozvoljenim. Takođe je nedozvoljeno pozivanje tužiteljice na primjenu odredaba Zakona o parničnom postupku po pravnom lijeku koji je definisan Zakonom o upravnim sporovima, zbog čega predlaže da se zahtjev iz navedenih razloga odbaci. Opreza radi osporava i ostale navode zahtjeva u odnosu na osnovanost zahtjeva tužiteljice za izvršenje CRPC odluke i ističe da ih zasniva samo na činjenici prijavljenog prebivališta na adresi predmetnog stana, što nije dovoljno, jer je prijava fiktivna, a tužiteljica nije dokazala da je stvarno

živjela na adresi potraživanog stana kao član porodičnog domaćinstva svoje bake. Imajući u vidu navedeno, predlaže da se zahtjev odbaci kao nedopušten, a ukoliko se utvrdi suprotno, da se odbije kao neosnovan.

Zainteresovano lice O.Č., zastupana po punomoćniku M.K., advokatu iz B. u odgovoru na zahtjev, osporava navode zahtjeva, ističući da je prema sadržaju spisa nesporno da je osporeni akt uručen tužiteljici dana 30.08.2013. godine, iz koje nesporne činjenice slijedi da je rok za podnošenje tužbe isticao dana 29.09.2013. godine, pa s obzirom da je tužba podnesena običnom pošiljkom i da je u sud zaprimljena dana 08.10.2013. godine, to je sud, a uzimajući u obzir navode punomoćnika tužiteljice iz podneska iz februara 2014. godine o “navodno” blagovremeno podnesenoj tužbi, pravilno dopisom tužiteljicu pozvao da dostavi dokaze ove tvrdnje. Naglašava da je pozivanje suda učinjeno u više navrata, što jasno ukazuje da je sud postupio u korist tužiteljice, posebno jer joj je odobrio produženje roka koje je ona zahtijevala, da njen konkretni zahtjev za produženje roka znači da je ona sama procijenila da joj je takav rok dovoljan za obezbjeđenje potrebnih dokaza, pa kada se uzme u obzir trajanje osnovnog i produženih rokova, proizlazi da je rok za dostavu dokaza trajao skoro 2 mjeseca, od 04.04.2014. do 02.06.2014. godine, a tužiteljica i njen punomoćnik nisu do isteka tog roka, a ni do dana donošenja pobijanog rješenja dostavili dokaze o blagovremenosti tužbe, to je sud potpuno pravilno postupio kada je tužbu odbacio, jer nisu dostavljeni dokazi o blagovremenosti tužbe. Iz tog razloga smatra da je pravilan zaključak da je tužba neblagovremeno podnesena (član 22. tačka 1. Zakona o upravnim sporovima) usljed propusta tužiteljice da dostavi neophodne dokaze o blagovremenosti tužbe (član 21. stav 1. i 2. istog zakona). Nadalje ukazuje da se u postupku po zahtjevu za vanredno preispitivanje primjenjuje pravilo iz odredbe člana 19. stav 1. Zakona o upravnim sporovima ("Sl. glasnik RS" broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), odnosno iz odredbe člana 207. stav 1. ZPP i u vezi sa članom 48. ZUS, pa je pozivanje tužiteljice na odredbu člana 242. ZPP pogrešno; pa uzimajući u obzir da tužiteljica nije dostavila dokaze o blagovremenosti tužbe u ostavljenom roku, koji je u pretežnom dijelu sama odredila, smatra da se u zahtjevu za vanredno preispitivanje ne može sa uspjehom pozivati na priloge zahtjeva (dokument navodne Poštanske službe Švedske i prijevod) dok ničim ne dokazuje da ju je bilo šta opravdano spriječilo da te dokaze dostavi tokom odlučivanja po tužbi, a iz istih je vidljivo da su sačinjeni 17.09.2014. godine, tj. više od 3 mjeseca nakon isteka poslednjeg roka, pa čak i 15 dana nakon prijema pobijanog rješenja, zbog čega je uvjerenja da tužba nije bila predata preporučenom pošiljkom. Na to ukazuje i podatak da je tužba predata dana 29.09.2013. godine, koji dan je bio neradni dan, tj. nedelja, pa je van svake sumnje da nijedna poštanska služba u Evropi ne radi nedeljom, jer ne rade niti “privatne” dostavljačke kompanije (DHL, Fed EX), a potvrda o vrsti pošiljke izdata je u mjestu N.-G., dok je tužba predata u mjestu T. Prema navedenom, proizlazi da tužiteljica svjesno zanemaruje propuštanje obaveze da dokaže blagovremenost tužbe, zato je neodrživa i neosnovana tvrdnja iz zahtjeva da navod tužiteljice iz uređene tužbe u vezi preporučene pošiljke, nije osporen bilo kojim dokazom do donošenja pobijanog rješenja, što da je klasična zamjena teza, jer je pitanje blagovremenosti zaista bilo sporno, pa je na tužiteljici bilo da dokaže blagovremenost podnesene tužbe, s obzirom da je teret dokazivanja na onome koji nešto tvrdi, a ta tvrdnja se ukaže spornom. Osporava i sve ostale navode zahtjeva, te cijeneći da tužiteljica nije opravdala razloge propuštanja da dokaze o blagovremenosti tužbe dostavi u višestruko ostavljenom roku, smatra da je pobijano rješenje pravilno i zakonito i predlaže da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev, odgovore na zahtjev, pobijano rješenje, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Iz podataka u spisu predmeta proizlazi, a ni tužiteljica ne osporava da je osporeni akt lično uručen njenom tadašnjem punomoćniku R.J. iz B., dana 30.08.2013. godine. Prema tome, a kako se tužba u smislu odredbe člana 15. stav 2. ZUS podnosi u roku od 30 dana od dana dostavljanja upravnog akta, to je posljednji dan roka za podnošenje tužbe isticao dana 30.09.2013. godine, a shodno odredbi člana 324. stav 3. ZPP, s obzirom da je 30-i dan padao u nedelju 29.09.2014. godine, koja je neradni dan. Predmetna tužba zaprimljena je kod nižestepenog suda dana 08.10.2013. godine, tj. po proteku roka, a kako je dostavljena u koverti iz Š., na kojoj nije bilo oznake o predaji preporučenom poštom, već se na toj koverti nalazila plava naljepnica sa oznakom „PRIORITAIRE I:a-klassbrev“, to je sud zbog tvrdnji sadašnjeg punomoćnika tužiteljice, u uređenoj tužbi od 27.02.2014. godine, da je tužba predata preporučenom pošiljkom iz Š., pozvao tužiteljicu, da dostavi dokaz o toj tvrdnji, odnosno dokaz Pošte Š. da je pošiljka predata preporučeno. Prvi dopis suda dostavljen je punomoćniku tužiteljice dana 08.04.2014. godine po kojem on nije postupio, pa ga je sud ponovo dopisom od 29.04.2014. godine pozvao da takav dokaz dostavi, produžio mu ranije ostavljeni rok od 30 dana (koji je propustio navesti u tom ranijem dopisu), te upozorio ga na posljedice propuštanja, odnosno na mogućnost odbacivanja tužbe. Podneskom zaprimljenim kod suda dana 14.05.2014. godine punomoćnik tužiteljice je obavijestio sud da se tužiteljica obratila Pošti u Š. i da čeka odgovor, pa da iz tog razloga traži produženje roka od 10 dana, koje je i odobreno dopisom suda od 21.05.2014. godine, a koji je punomoćniku lično uručen dana 22.05.2014. godine. Taj ponovo produženi rok istekao je dana 02.06.2014. godine u kom tužiteljica nije postupila, a ni dostavila traženi dokaz, niti je to učinila po proteku roka, odnosno do donošenja pobijanog rješenja dana 29.08.2014. godine, zbog čega je sud, zaključio da je tužba podnesena običnom, a ne preporučenom pošiljkom, pa kod činjenice da je u sud zaprimljena po proteku 30-dnevnog roka, utvrdio da je tužba neblagovremeno podnesena, što su sve bili razlozi iz odredbe člana 22. tačka 1. i člana 21. stav 2. ZUS za odbacivanje te tužbe.

Tužiteljica u zahtjevu osporava navedeno utvrđenje nižestepenog suda i to dokazuje potvrdom sa ovjerenim prevodom Pošte, Preduzetničkog centra N. u Š., od 17.09.2014. godine koja je očigledno izdata nakon donošenja pobijanog rješenja, odnosno po proteku ostavljenih rokova. Tužiteljica nije u toku postupka, a ni u zahtjevu pružila dokaze koje opravdavaju propuštanje ostavljenih rokova, odnosno dokaze kojima bi dokazala da bez svoje krivice nije mogla u ostavljenim rokovima ili do donošenja pobijanog rješenja postupiti po traženju suda i dostaviti tražene dokaze o načinu predaje tužbe. Iz tog razloga, sud je pravilno odluku o blagovremenosti tužbe donio na osnovu stanja spisa, primjenom pravila o teretu dokazivanja iz odredbe člana 19. ZUS. Prema tome ne stoje navodi zahtjeva o povredi pravila postupka iz odredbe člana 242. ZPP od strane nižestepenog suda, koji zakon se i ne može primjeniti u postupku upravnog spora u kojem se na pitanja postupka primjenjuju odredbe ZUS, a odredbe ZPP, samo na pitanja koja nisu regulisana ZUS (član 48. ZUS), što u konkretnom nije slučaj. Kako tužiteljica nije opravdala propuštanje rokova, to nema osnova za prihvatanje ovog naknadno dostavljenog dokaza, na kojem ona insistira.

Tužiteljica, dakle, nije dokazala da je tužbu predala preporučenom pošiljkom, niti se to moglo utvrditi iz stanja spisa, s obzirom da koverta u kojoj je tužba predata na pošti u Švedskoj ne sadrži oznaku preporučeno, niti broj preporuke, već samo oznaku "PRIORITAIRE", koja oznaka sama za sebe, a bez broja preporuke ili potvrde o datumu predaje pošiljke pošti, nije mogla biti dokaz da se radi o preporučenoj pošiljci, a što i sama tužiteljica u zahtjevu navodi. Osim toga tužiteljica je u uređenoj tužbi navela da u prilogu tužbe (pod tačkom 4.) dostavlja potvrdu Pošte Š. o zaprimanju pošiljke, što nije učinila, što uz sve naprijed navedeno dodatno ukazuje, da je osnovano sud zatražio dostavljanje takvog dokaza, a i da navedena koverta nije dokaz da je tužba predata preporučenom pošiljkom.

Kod takvog stanja stvari ispravno je nižestepeni sud zaključio da je tužba podnesena putem pošte običnom pošiljkom, te da je u sud zaprimljena po proteku 30-dnevnog roka za podnošenje tužbe iz odredbe člana 15. stav 2. ZUS, jer je isti istekao dana 30.09.2013. godine, a tužba je u sud zaprimljena 08.10.2013. godine, pa slijedi da je tužba neblagovremena. Shodno navedenom ni ostali navodi zahtjeva nisu od uticaja na zakonitost pobijanog rješenja, pa sud ne nalazi za potrebno da ih posebno obrazlaže.

Iz navedenih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanom rješenju nisu ostvareni razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS, pa se zahtjev tužiteljice za njegovo vanredno preispitivanje odbija kao neosnovan, na osnovu odredaba člana 40. stav 1. tog zakona.

Obzirom da je zahtjev za vanredno preispitivanje odbijen, tužiteljica nema pravo na naknadu troškova postupka, pa se zahtjev odbija kao neosnovan, na osnovu odredbe člana 49. i 49. a) ZUS, u vezi sa odredbom člana 397. stav 1. ZPP, koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS.

Zapisničar
Sanja Oraščanin

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić